

Vlaams
Parlement

stuk **1319** (2011-2012) – Nr. 2
ingediend op 1 december 2011 (2011-2012)

Beleidsbrief

Gelijke Kansen

Beleidsprioriteiten 2011-2012

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen
uitgebracht door de heer Paul Delva en mevrouw Kathleen Deckx

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Boudewijn Bouckaert.

Vaste leden:

de heer Jos De Meyer, de dames Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Sabine Poleyn;
de heer Wim Van Dijck, mevrouw Gerda Van Steenberge, de heer Wim Wienen;
de dames Irina De Knop, Marleen Vanderpoorten;
de dames Kathleen Deckx, Fatma Pehlivan;
de dames Vera Celis, Goedele Vermeiren;
de heer Boudewijn Bouckaert;
mevrouw Elisabeth Meuleman.

Plaatsvervangers:

de heren Paul Delva, Jan Durnez, de dames Cindy Franssen, Katrien Schryvers;
de heren Frank Creyelman, Chris Janssens, mevrouw Katleen Martens;
de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
de heren Chokri Mahassine, Ludo Sannen;
de heren Willy Segers, Kris Van Dijck;
de heer Jurgen Verstrepen;
mevrouw Mieke Vogels.

Stukken in het dossier:

1319 (2011-2012) – Nr. 1: Beleidsbrief

- 15** (2011-2012) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
– Nr. 2: Amendementen
– Nr. 3: Verslagen aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

INHOUD

1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel.....	5
1.1. Begroting 2012	5
1.2. Beleidsbrief	5
1.2.1. Gender	6
1.2.2. Seksuele identiteit	7
1.2.3. Integrale toegankelijkheid.....	7
1.2.4. Personen met een handicap.....	8
1.2.5. Open coördinatiemethode.....	8
1.2.6. Het gelijkebehandelings- of antidiscriminatiebeleid	9
2. Bespreking – tussenkomsten van de leden	9
2.1. Tussenkomst van mevrouw Goedele Vermeiren	9
2.2. Tussenkomst van mevrouw Kathleen Deckx.....	11
2.3. Tussenkomst van mevrouw Fatma Pehlivan.....	11
2.4. Tussenkomst van mevrouw Cindy Franssen	12
2.5. Tussenkomst van mevrouw Gerda Van Steenberge	13
2.6. Tussenkomst van mevrouw Khadija Zamouri	14
2.7. Tussenkomst van mevrouw Ann Brusseeel	14
2.8. Tussenkomst van de heer Boudewijn Bouckaert	17
3. Bespreking – antwoorden van de minister	18
3.1. Algemeen.....	18
3.2. SD 1 Alle Vlaamse beleidsdomeinen integreren een gelijkekansen- perspectief in hun werking	18
3.3. SD 2 De Vlaamse samenleving streeft naar een maatschappij waarin gendermechanismen niet langer voor ongelijke kansen en ongelijkheid zorgen	19
3.4. SD 3 Mannen en vrouwen participeren evenwichtig aan het maatschappelijk leven.....	19
3.5. SD 4 Mannen en vrouwen aanzetten tot een evenwichtige participatie aan huishoud- en zorgtaken	20
3.6. SD 8 Het verhogen van het welbevinden van holebi's en transgenders	20
3.7. SD 9 De beeldvorming van holebi's en transgenders is niet-stereotyperend en heeft aandacht voor de diversiteit binnen de holebi- en transgendersgemeenschap.....	20
3.8. SD 11 De publieke ruimte wordt voor iedereen integraal toegankelijk	20
3.9. SD 12 Mondelinge, schriftelijke, audiovisuele of digitale publieke informatie wordt voor iedereen leesbaar en verstaanbaar	20

3.10. SD 13	Het bestrijden van specifieke problemen die zich voordoen wanneer gendermechanismen en achterstellingsmechanismen op basis van etniciteit elkaar kruisen	21
3.11. SD 15	Het gelijkekansenbeleid komt tot stand in samenwerking met verschillende partners en in een multilevelsetting.....	21
3.12. SD 16	De beeldvorming van vrouwen en mannen, van allochtonen en autochtonen, van mensen met en van mensen zonder functiebeperking, van holebi's en hetero's in de media is genuanceerd en niet-stereotyperend.....	21
3.13. SD 17	Feitelijke discriminaties worden bestreden.....	21
Gebruikte afkortingen	22

De Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen heeft de haar toegewezen decreetsbepalingen en programma's van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2012 (*Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 15/1*), deel Gelijke Kansen, besproken tijdens haar vergaderingen van 10 en 17 november en 1 december 2011.

De uitgavenbegroting, deel Gelijke Kansen, werd besproken in samenhang met de beleidsbrief Gelijke Kansen – Beleidsprioriteiten 2011-2012 (*Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1319/1*).

1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

1.1. Begroting 2012

De *minister* brengt in herinnering dat het gelijkekansenbeleid een beleid is dat op twee sporen werkt. Enerzijds zijn er de eigen initiatieven die hij als minister bevoegd voor Gelijke Kansen neemt en met eigen middelen financiert. Daarnaast zijn er de initiatieven die zijn collega-ministers nemen om gelijke kansen te versterken en waarvan hij de afstemming en coördinatie op zich neemt. De begroting die ter bespreking voorligt, betreft uiteraard enkel de eigen middelen.

Binnen de nieuwe begrotingsstructuur heeft hij ervoor geopteerd een onderscheid te maken tussen enerzijds die middelen die ad hoc worden ingezet ter realisatie van de gelijkekansendoelstellingen en anderzijds de budgetten met een meer structureel karakter. De verdere opdeling van deze tweede groep aan structurele middelen heeft hij in de lijn gelegd van de wijze waarop zijn beleid thematisch wordt uitgebouwd. Zo worden de middelen die zijn toegeschreven aan de thema's gender en seksuele identiteit apart gealloceerd en krijgen ook de thema's toegankelijkheid, handicap en non-discriminatie ieder een eigen artikel. Daarnaast staan ook de middelen ter financiering van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid – dat themaoverschrijdend werkt – apart ingeschreven. Via deze thematische opdeling volgt hij de doelstellingen uit de beleidsbrief en maakt hij aldus een eerste opstap naar een prestatiegerichte begroting.

Qua toewijzing van budgetten zijn er weinig wijzigingen ten opzichte van het begrotingsjaar 2011. Vermeldenswaard is de overheveling van 65.000 euro naar de werkingskredieten van het Departement DAR op basis waarvan binnen het team Gelijke Kansen in Vlaanderen een voltijdse extra beleidsmedewerker zal worden geworven voor de uitbouw van de beleidstak handicap. De Vlaamse Regering heeft de minister immers deze zomer de toestemming gegeven om de cel uit te breiden, gelet op de extra bevoegdheden die aan het gelijkekansenbeleid zijn toegewezen in het regeerakkoord. Bij de bespreking van de beleidsbrief zal hij hierop verder ingaan.

Daarnaast heeft hij 25.000 euro extra middelen ingeschreven op het begrotingsartikel voor het thema gender en seksuele identiteit. Hiermee zal hij de Belgian Pride, die jaarlijks plaatsvindt en tot nog toe op projectbasis werd gefinancierd, vanaf 2012 structureel betoelagen.

Voor de wijze waarop hij de budgetten op het algemene begrotingsartikel (dus de niet structureel toegewezen middelen) zal inzetten, verwijst de minister naar de bespreking van de beleidsbrief.

1.2. Beleidsbrief

De minister zegt dat 2012 voor het gelijkekansenbeleid een belangrijk jaar is. Het is een jaar waarin een aantal initiatieven worden opgezet die essentieel zijn voor de verdieping en versterking van dat beleid.

Eerder dan de beleidsbrief te overlopen wenst de minister een aantal specifieke thema's te benadrukken. Het gelijkheidskansenbeleid is geen groot beleidsdomein: niet in de zin dat er bijzonder veel geld met gemoeid is en niet in de zin dat er een grote administratie aan ten grondslag ligt. Het gelijkheidskansenbeleid is een klein beleidsdomein dat op basis van een beperkt budget en met beperkte personele ondersteuning tracht om een inhoudelijk beleid te concretiseren, om ervoor te zorgen dat de gehele Vlaamse overheid 'doordesemd' wordt van het nut en belang om in alle beleidsdomeinen een gelijkheidskansenbeleid te voeren. Maar hij zou het gelijkheidskansenbeleid oneer aandoen als hij het herleidt tot een 'stimulator' van de vele andere Vlaamse beleidsdomeinen. Het geeft ook zelf inhoud, het neemt ook zelf initiatieven die op zich staan, maar die ook altijd mee een impact willen hebben op wat er binnen de andere beleidsdomeinen gebeurt. Het gelijkheidskansenbeleid leent zich dus voor literaire vergelijkingen. Het doet denken aan het raderwerk van een goed Zwitsers horloge waar veel tandwielen aan te pas komen, die ook nog eens mooi in elkaar moeten schuiven. Of het doet denken aan het werk van mozaïekleggers. Een mozaïek krijgt pas reliëf, betekenis, kleur als je het van op afstand bekijkt.

De minister wil dus focussen op een aantal dossiers en thema's waarvan hij in 2012 veel verwacht. Eerst zal hij ingaan op een aantal dossiers binnen de verschillende gelijkheidskansen-thema's: gender, seksuele identiteit, toegankelijkheid en handicap. Vervolgens zal hij het hebben over de open coördinatiemethode om, tot slot, ook het luik antidiscriminatie te behandelen.

1.2.1. Gender

Wat het thema gender betreft, verwacht hij veel van de voortgang die wordt gemaakt in het uitwerken van het actieplan loopbaankloof waarover in de loop van 2012 de SERV en de Vlor antwoorden zullen geven op de vragen die hen werden voorgelegd. Op basis van hun antwoorden zal met andere stakeholders gericht rond de tafel worden gezeten. Met hen, en samen met zijn collega-ministers bevoegd voor Werk en Economie, zal aansluitend het actieplan worden uitgewerkt.

In 2012 zullen ook de (notariële) clausules klaar zijn die compensatieregelingen bepalen voor loopbaanbeslissingen die gemaakt zijn in het kader van een betere combinatie zorgarbeid maar die bij het beëindigen van een relatie zware financiële consequenties hebben. Intussen hebben zijn medewerkers hierover ook samengezeten met de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat die zeer enthousiast reageerden en graag bereid zijn om de clausules in hun praktijk toe te passen. De minister wil er bovendien voor zorgen dat zoveel mogelijk mensen kennis krijgen van deze clausules. Daarom plant hij in 2012 ook de uitwerking van een campagneplan met daarin onder andere een sensibiliserende brochure over het effect van loopbaan- en studiekeuzes op lange termijn. Deze brochure kan dan bijvoorbeeld verder gebruikt worden in de notariële praktijk, maar moet ook een handig instrument zijn dat personeelsdiensten kunnen meegeven aan werknemers die informeren naar de mogelijkheden van (al dan niet tijdelijk) deeltijds werken, of stoppen met werken. Op die manier wil hij meewerken aan het verhogen van het genderbewustzijn, en het toch nog steeds vaste stramien doorbreken dat het vaak vrouwen zijn die beslissen hun loopbaan bij te stellen met het oog op een betere combinatie van zorg en arbeid. Hij wenst vooral dat dit, meer dan vandaag, gebeurt met inzicht op de gevolgen ervan, zowel in de verdere loopbaanontwikkeling, maar ook later bij pensionering, of in het geval van een echtscheiding. Met de clausules wil hij trachten om de mogelijks negatieve (financiële) effecten te compenseren. Uit het onderhoud met de federatie van notarissen is ook duidelijk geworden dat zij in 2013 hun tweejaarlijks congres houden rond gezinsrelaties en arbeid. De minister bekijkt of de bekendmaking van de clausules niet best gekoppeld wordt aan dit moment.

Wat de thema's gender en seksuele identiteit betreft wil hij de klemtoon leggen op de middenveldanalyse die wordt voorzien. Opzet is in 2012 onafhankelijk te laten onderzoeken of de juiste organisaties vandaag vanuit het gelijkheidskansenbeleid financieel worden onder-

steund, of de subsidieverdeling correct verloopt, of er andere organisaties zijn die vandaag niet worden gesteund en die daar misschien wel aanspraak op kunnen maken. Via deze analyse wil hij zorgen dat de financiering in de toekomst op basis van duidelijke criteria zal gebeuren, en eventueel, ook al gaat het binnen het Vlaamse gelijkheidsbeleid om – vanuit beleidsoogpunt – relatief kleine bedragen, te bekijken of een decretale verankering aanbevelenswaardig is.

1.2.2. *Seksuele identiteit*

Wat het thema seksuele identiteit betreft, stelt hij zich steeds meer de vraag of in de toekomst dit nog wel als een afzonderlijk thema moet worden benoemd. Hij is er immers steeds meer van overtuigd dat de discussie over seksuele identiteit in eerste instantie een discussie is over het heteronormatieve kader dat vandaag nog steeds de regel is, en dus vooral een genderdiscussie. Een voorbeeld hiervan is uiteraard de recente prevalentie van geweld tegen holebi's, transgenders en vrouwen – feiten die jammer genoeg in lijn liggen met de uitkomst van het tweede Zzzip-onderzoek waaruit blijkt dat 35% van de holebi-respondenten tijdens de voorbije zes maanden één of meer keren geconfronteerd werden met verbale agressie en 18,5% aangeeft al het slachtoffer geweest te zijn van fysieke agressie. Maar of het nu gaat om geweld tegen holebi's, of transgenders – waar nog veel minder zicht op is – of tegen vrouwen, in feite gaat het drie maal over geweld tegen groepen die zich in de publieke ruimte zo manifesteren dat hun gedrag door een aantal mensen wordt beschouwd als een inbreuk op de genderverwachtingen.

Hij zal hier de volgende periode bijzondere aandacht aan besteden, zowel vanuit het gelijkheidsbeleid als vanuit onderwijs waarbij de synergie duidelijk is dat het eerste beleidsdomein mee de onderbouw zal leveren om binnen onderwijs de uitwerking mee te begeleiden. Hij beseft terdege dat hij via deze weg vooral inzet op de lange termijn, maar alleen via onderwijs (en jeugd) is het mogelijk om een mentaliteitswijziging te creëren. In concreto plant hij, uiteraard in samenspraak en verdere uitwerking met de onderwijskoepele, in het aanbieden van leermiddelen die binnen Onderwijs kunnen gebruikt worden om aandacht te besteden aan deze problematiek – bijvoorbeeld thematisch gekoppeld aan de internationale dag tegen homofobie, of de (inter)nationale vrouwendag – die dan meteen een genderdimensie zullen krijgen. Want ook daar blijft de minister van overtuigd: dat werken aan de positie van vrouwen gebeurt door een genderklik te realiseren, ook bij mannen.

Leermiddelen aanbieden is niet voldoende. Hij wil ook bekijken op welke manier hij, zonder afbreuk te doen aan de pedagogische vrijheid, ondersteunend kan zijn in het aanbieden of mee vormgeven – bijvoorbeeld samen met de diverse pedagogische begeleidingsdiensten – van vormingen binnen de verschillende lerarenopleidingen, of navormingen van het huidige lerarenkorps. In beide is er immers een grote nood om op dit thema ondersteund te worden.

1.2.3. *Integrale toegankelijkheid*

Wat toegankelijkheid betreft, is het speerpunt in 2012 de evaluatie van de Toegankelijkheidsverordening. Hoewel de periode dat deze verordening effectief van kracht is nog vrij kort is, is er binnen de Vlaamse Regering afgesproken dat de toepassing zal geanalyseerd worden, zodat daar de nodige lessen uit kunnen worden getrokken. Intussen zet hij verder in op de organisatie van vormingen voor bijvoorbeeld architecten, vormingen waaraan zeer actief, en ook op positieve wijze, vanuit de sector wordt geparticipeerd. Ook hoopt hij dat in 2012 de vernieuwde databank Toegankelijk Vlaanderen echt boven de doopvont kan worden gehouden. De databank raakt moeilijk volledig operationeel omdat er tijdens het proefdraaien 'bugs' blijven opduiken. Dat is bijzonder vervelend, maar de informatica-design van dergelijke databank is dan ook geen sinecure. De databank is uiteraard geen doel op zich maar wel het middel om aan de toegankelijkheid van gebouwen te beginnen

werken. Anders dan in de huidige databank is de finaliteit in de nieuwe databank immers dubbel: gebruikers met een handicap informeren over de kwaliteit van een gebouw, maar ook de eigenaars responsabiliseren om, via kleine en grote aanpassingen, de toegankelijkheid van hun gebouw te verhogen. Die andere benadering impliceert ook dat de analyse van dergelijke gebouwen veel minder – en hij maakt er nu met opzet wat een karikatuur van – een opmeten is van hellingen en deurbreedtes, dan wel een integrale architecturale aanpak. Dat verklaart ook waarom het uitvoeren van deze analyses voortaan vooral een opdracht wordt van architecten.

Een tweede aspect van toegankelijkheid dat in 2012 van start zal gaan is het uitwerken van een gelijkheidsbeleid rond toegankelijkheid van informatie. Deze uitbreiding was voorzien bij de start van de legislatuur en moet vooral ook binnen de open coördinatiemethode verder inhoud krijgen. In eerste instantie zal goed moeten worden onderzocht welke de onderscheiden opdrachten zijn. Immers ook voor de dienst Emancipatiezaken (bijvoorbeeld toegankelijkheid van websites) en voor Inburgering (het belang van toegankelijk Nederlands taalgebruik voor de integratie van nieuwe Vlamingen en Brusselaars) is er een belangrijke rol weggelegd, net zoals voor het algemene communicatiebeleid dat onder de bevoegdheid van de Vlaamse minister-president valt. Vanuit het gelijkheidsbeleid moet gezocht worden naar de juiste synergieën met respect voor ieders rol. De verdere uitwerking zal een van de opdrachten worden van de aan te werven medewerker handicap. Het gaat om een uitbreiding van de kleine administratie Gelijke Kansen waartoe de Vlaamse Regering de minister in de zomer van 2011 de toestemming heeft gegeven. De aanwerving van deze nieuwe medewerker is voorzien begin 2012.

1.2.4. Personen met een handicap

Het vierde thema van het gelijkheidsbeleid dat hij wenst te bespreken is personen met een handicap. Net zoals toegankelijkheid van informatie gaat het om een nieuw thema. De inbedding binnen Gelijke Kansen is ook logisch, te verklaren vanuit de internationale context om mensen met een handicap minder vanuit hun beperking – en dus vanuit een zuiver welzijns perspectief – te benaderen maar wel vanuit een meer algemeen perspectief waarin alle rechten van deze groep inclusief moeten aan bod komen. De nieuwe medewerker zal in eerste instantie vooral tot opdracht hebben om – binnen de open coördinatiemethode – samen met de andere beleidsdomeinen sterke actieplannen te ontwikkelen. Het gaat om actieplannen die voortbouwen op het doelstellingenkader dat nog in november 2011 aan de Vlaamse Regering zal worden voorgelegd en aansluitend ook aan de commissieleden zal worden bezorgd.

1.2.5. Open coördinatiemethode

Het gelijkheidsbeleid heeft een verticale component van eigen beleidsinitiatieven, maar ook een horizontale of transversale component die gericht is op het binnenbrengen van gelijkheidsaspecten binnen de andere beleidsdomeinen. Dat heeft al geleid tot een sterk doelstellingenkader en actieplannen rond gender, seksuele identiteit en toegankelijkheid van infrastructuur. In het najaar 2012 wordt er binnen de ambtelijke Commissie Gelijke Kansen gestart met de voorbereiding van de verslagfiches en met de opmaak van nieuwe actieplannen voor 2013-2014. Beide bundels documenten worden verwacht in het voorjaar van 2013.

Voor wat de twee nieuwe thema's betreft, heeft hij al gezegd dat, voor wat handicap aangaat, er in 2012 actieplannen zullen klaar zijn waarvan het voor de hand ligt dat de looptijd zich meteen zou uitstrekken tot het einde van de legislatuur. Voor toegankelijkheid van communicatie zullen in 2012 zowel een kader als actieplannen worden gecreëerd.

1.2.6. *Het gelijkebehandelings- of antidiscriminatiebeleid*

Het laatste thema is het antidiscriminatiebeleid of gelijkebehandelingsbeleid. De minister wil daarbij ingaan op drie zaken. Ten eerste op de discussie over de interfederalisering van het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding. Initieel stond in het Vlaamse regeerakkoord dat er een definitief akkoord moet zijn over de interfederalisering in de zomer van 2010. Die deadline, en ook het daaropvolgende evaluatiemoment van de zomer van 2011, is niet gehaald. Vandaar dat er binnen de Vlaamse Regering is overeengekomen om nog eenmaal een nieuwe deadline te formuleren. Indien er in juli 2012 geen akkoord is over de interfederalisering van het CGKR dan zal de Vlaamse Regering overgaan tot de oprichting van een eigen onafhankelijk orgaan dat, voor wat de eigen Vlaamse bevoegdheden betreft, uitvoering kan geven aan een aantal Europese richtlijnen en aan het decreet houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid (Gelijkekansendecreet). Zodra er een nieuwe Federale Regering is, zal ik aan de bevoegde minister een brief richten waarin we hem of haar informeren over deze deadline. Als er toch nog redenen zijn waarom we niet lukken om die interfederalisering tot een goed einde te brengen, dan moeten we onze eigen verantwoordelijkheid nemen, en mensen in Vlaanderen en Brussel, voor wat de Vlaamse bevoegdheden betreft, de verdere bescherming geven die zo'n onafhankelijk orgaan kan bieden. Binnen de Vlaamse Regering is afgesproken dat de minister ter zake een ontwerp van decreet zal indienen voor het zomerreces 2012. Het parlement heeft intussen, ook via een goedgekeurde met redenen omklede motie (*Parl. St. Vl. Parl. 2011-12, nr. 1282/2*), verzocht om bij dit proces nauw betrokken te worden. De minister zal daar gevolg aan geven.

Ten tweede is er de discussie over de toekomstige inbedding van de meldpunten discriminatie. Uit het eerste rapport dat nog in 2011 zal verschijnen, blijkt dat de meldpunten – in het algemeen gesproken – een meerwaarde zijn. In tegenstelling tot het CGKR ontvangen zij vandaag twintig percent van de klachten via rechtstreeks contact. Bij het CGKR is dat beperkt tot vijf percent, wat de meerwaarde van een lokale of regionale verankering lijkt te bewijzen. Maar het lijkt de minister ook evident dat in een toekomstige tekening – zowel in het scenario van een interfederalisering van het CGKR als in het geval van de oprichting van een eigen orgaan – de meldpunten vooral moeten beschouwd worden als regionale ankerpunten gericht op bemiddeling, en alzo een onderdeel vormen met dat onafhankelijk orgaan. In zo'n tekening zou de aansturing van die netwerken, waarvan dan ook moet bekeken worden of de huidige regionale indeling wel de meest zinvolle is, niet meer gebeuren vanuit Gelijke Kansen in Vlaanderen, maar via dat onafhankelijk orgaan. Dat betekent dat binnen Gelijke Kansen in Vlaanderen er meer aandacht kan gaan naar de uitbouw van een eigen en transversaal antidiscriminatiebeleid. Met andere woorden, dat er kan gefocust worden op de manier waarop de overheid, vanuit de verschillende beleidsdomeinen, ook zelf het goede voorbeeld geeft.

2. **Bespreking – tussenkomsten van de leden**

2.1. *Tussenkomst van mevrouw Goedele Vermeiren*

Mevrouw *Goedele Vermeiren* beseft dat 2012 een druk jaar wordt voor het gelijkekansenbeleid. Er staan immers heel wat projecten op stapel.

De uitvoering van het Mepdecreet (decreet van 13 juli 2007 houdende bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid, BS 6 augustus 2007) dat een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen beoogt in advies- en bestuursraden (OD 3.2), is blijkbaar een probleem. Het was de bedoeling om eerst de samenstelling van de advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid te monitoren. Hiervoor baseert de minister zich op de gegevens die zijn opgenomen in de VLIOM-databank. Ze wil weten of er intussen al een volledig zicht is op de samenstelling van de advies- en bestuursraden. Heeft de minister al een zicht op de additionele initiatieven waartoe dat zou leiden?

De leerkrachten in opleiding zullen een gendertraining krijgen om de deelnemers aan de Techno Girls Day te begeleiden (OD 3.3). De leerkrachten worden daarin ondersteund door vrouwelijke bedrijfsmedewerkers. Ze wil weten hoe men zich die training moet voorstellen. Zijn er al toezeggingen van vrouwelijke bedrijfsmedewerkers?

Voor de versterking van de groep alleenstaande ouders op de arbeidsmarkt, die een financieel en sociaal kwetsbare groep is, werden geen nieuwe specifieke initiatieven opgezet (OD 3.4). De aandacht voor deze groep wordt geïntegreerd in het Vlaams actieplan ter bestrijding van de loopbaankloof mannen-vrouwen. Ze dringt er bij de minister op aan dat hij deze groep niet zou vergeten. Ze wil weten of de RoSa-website waarvan in dat verband sprake is ook gepromoot wordt bij die groep.

Ze merkt op dat het nieuwe gelijkekansenthema handicap een expliciete onderzoekslijn wordt binnen het nieuwe Steunpunt Gelijkekansenbeleid (OD 6.3). Het doelstellingenkader is afgewerkt. Midden 2012 mag men de actieplannen verwachten.

De beeldvorming over personen met een handicap drastisch wijzigen (OD 7.1) is een lovenswaardige doelstelling. Mevrouw Vermeiren wil weten of er hierover al overleg werd gepleegd met de minister bevoegd voor Media en of er al concrete initiatieven zijn genomen.

Het is de bedoeling om het geweld tegen holebi's te voorkomen en te bestrijden (OD 8.8). Dit is een extra punt dat is opgenomen in de beleidsbrief. Dit staat niet in de beleidsnota. Ze vindt het positief dat hiervan werk wordt gemaakt, want elke vorm van discriminatie of van geweld is verwerpelijk.

Vervolgens gaat de spreker in op OD 11.6: het toegankelijkheidsmiddenveld wordt een volwaardige partner van het Vlaams beleid via professionalisering en structurele verankering. De minister wil blijven investeren in de verregaande coördinatie en afstemming van een aantal sleutelactoren op het terrein. De vzw Intro komt enigszins in de problemen door het wegvallen van de federale financiering via de Nationale Loterij. De minister heeft gezegd dat binnen de begroting Gelijke Kansen zal worden voorzien in de nodige middelen voor de basiswerking van de vzw Intro. Minister Smet heeft ook al een project van Intro gefinancierd. Hierbij zou de open coördinatiemethode worden gehanteerd. Hij zou dus ook een aantal andere ministers aanspreken, onder meer minister Schauvliege en minister Muylers. Ze wil weten of dat intussen al gebeurd is, en zo ja, wat de reactie was.

Het wereldwijde web wordt integraal toegankelijk gemaakt (OD 12.1). De minister wil het AnySurferlabel promoten voor de private sector. Hij wil ook het Vlaamse web monitoren op zijn toegankelijkheid. Ze vermoedt dat het gaat om het web van de Vlaamse overheid. Die heeft op dit vlak immers een voorbeeldfunctie.

Het gelijkekansenmiddenveld geeft beleidsondersteuning, doet aan belangenbehartiging en helpt de ontwikkeling van expertise over verschillende beleidsthema's (OD 15.1). Op dat vlak wil de minister een stand van zaken en een evaluatie opmaken. Dat is een goed initiatief. De minister wil laten onderzoeken hoe het middenveld en de overheid zich tot elkaar verhouden. Het is belangrijk om te weten welke beleidsondersteuning er verstrekt wordt vanuit het middenveld en hoe de financiering ervan geregeld wordt. Dat kan leiden tot de noodzakelijke transparantie. In overleg met Gynaika is ondertussen beslist om deze organisatie niet langer ad nominatim te financieren. Ze wil weten wat daarvoor de redenen zijn.

In de commissie werd er al uitgebreid gediscussieerd over het onafhankelijk orgaan dat in rechte moet kunnen optreden bij geschillen rond discriminatie (OD 17.2). Eventueel zou er een Vlaams onafhankelijk orgaan worden opgericht. In dat dossier wordt 2012 een keerpuntjaar. Door de aanhoudende regeringsonderhandelingen is men er nog niet in geslaagd

om het CGKR te interfederaliseren. Als er een Federale Regering is, zou men daar werk van maken. Als dat niet het geval is, dan zal de minister een eerste ontwerp van decreet ter oprichting van een onafhankelijk controleorgaan voorleggen. Dat zou volgens de minister een miljoen euro kosten. In de beleidsbrief staat dat de kosten verbonden aan de oprichting van een onafhankelijk orgaan worden gedragen vanuit de algemene middelen. De algemene middelen voor het gelijkekansenbeleid worden voor 2012 echter op slechts 1,23 miljoen euro begroot. Minister *Pascal Smet* antwoordt dat er binnen de Vlaamse Regering is overeengekomen dat deze middelen afkomstig zouden zijn vanuit de algemene middelen van de Vlaamse begroting.

2.2. *Tussenkost van mevrouw Kathleen Deckx*

Mevrouw *Kathleen Deckx* is blij dat de N-VA-fractie zich positief heeft uitgelaten over de beleidsbrief. Ook zij wil de minister immers feliciteren met deze ambitieuze beleidsbrief. De minister neemt allerhande nieuwe initiatieven. Hij laat bijvoorbeeld een website maken, namelijk een dynamische ‘Genderklikwebsite’ (OD 2.1). Ze hoopt dat de ontwerp-wedstrijd die wordt uitgeschreven voor de reclamewereld de aandacht zal vestigen op deze problematiek. De OCM is volgens haar een goede werkwijze. De engagementen van de andere ministers moeten in principe een neerslag vinden in de beleidsbrieven van die ministers. Met de huidige werkwijze is het echter onbegonnen werk om daarnaar op zoek te gaan. Ze vraagt dat minister Smet er zou op aandringen dat de andere ministers hun engagementen bespreken in een afzonderlijk gedeelte van hun beleidsbrieven.

Ze hoopt dat het Vlaams actieplan ter bestrijding van de loopbaankloof mannen-vrouwen, dat minister Smet opzet samen met minister Muyters, goede resultaten zal opleveren (OD 3.3). Het gaat immers om een belangrijk probleem.

Binnen een relatie valt het voor dat een van de partners op een bepaald ogenblik beslist om minder te werken of zelfs om te stoppen met werken om voor het gezin te zorgen. Bij echtscheidingen leidt dat echter tot problemen. Het is goed dat de minister in dit verband (notariële) clausules laat uitwerken.

De minister wil objectieve criteria opstellen voor het verdelen van subsidies. Dat lijkt haar noodzakelijk.

Bij OD 8.3 stelt de minister dat hij holebiseksualiteit bespreekbaar wil maken in het onderwijs. Dat is positief. De leerkrachten van het secundair onderwijs kunnen echter nog moeilijk vat krijgen op de denkpatronen van de jongeren. Daarom moet seksuele diversiteit van kleins af aan als normaal worden meegegeven aan de kinderen. Ook in andere contexten moet dit thema aan bod kunnen komen, onder meer in de sportclubs.

Ze wil ook weten wat de bevindingen zijn van de Roze Belweek (OD 8.5). Ze vindt het positief dat de minister de ‘Belgian Pride’ (SD 9) blijft steunen. Is er hierover nog overleg geweest met de Franse Gemeenschap?

De middelen voor de vzw Gynaika worden sterk verminderd, blijkbaar in overleg met de betrokken organisatie (OD 15.1). Ze wil weten waarom deze ingreep gebeurd is.

2.3. *Tussenkost van mevrouw Fatma Pehlivan*

Mevrouw *Fatma Pehlivan* merkt op dat de minister van Gelijke Kansen wel een aantal beleidslijnen kan uitstippelen, maar voor de uitvoering ervan is hij gedeeltelijk afhankelijk van de andere ministers. Zij nemen die doelstellingen op in hun beleidsbrief, maar wat er precies gerealiseerd werd is moeilijk na te gaan. Eind 2012 wil minister Smet een zicht hebben op de eerste concrete resultaten. In dat verband stuurt hij aan op bilaterale contacten met zijn collega’s. Beschikt hij over de nodige tools om de andere ministers te stimuleren

om werk te maken van de uitvoering van hun engagementen? Bij een vorige bespreking heeft ze gesuggereerd dat de minister zou werken met een puntensysteem.

Het gelijkekansenbeleid richt zich op een aantal doelgroepen. De minister zou werken aan een instrument om de impact van de beleidsmaatregelen op de verschillende kansengroepen in te schatten (OD 1.2). Ze vraagt zich af hoever men daarmee staat. Is er een budget uitgetrokken voor het ontwikkelen van die toets? Tegen wanneer zal ze operationeel zijn? Hoe zal ze functioneren? Zal ze ook nuttig zijn voor het middenveld?

Het Mepdecreet stelt dat advies- en bestuursorganen maximaal twee derde leden van hetzelfde geslacht mogen tellen (OD 3.2). Ze wil weten wat op dit ogenblik de stand van zaken is, vooral bij de Vlaamse overheid.

Tegen het einde van deze regeerperiode wil de minister een Vlaams actieplan realiseren voor de bestrijding van de loopbaankloof tussen mannen en vrouwen (OD 3.3). Ze wil weten of de minister handelt in overleg met minister Muylers.

OD 3.4 gaat over het versterken van de kwetsbare groep van de alleenstaande ouders op de arbeidsmarkt. Het Jaarboek Armoede en Sociale Uitsluiting trekt de aandacht op de groeiende groep allochtone vrouwen in deze situatie. Die groep wordt echter niet uitdrukkelijk vermeld in de beleidsbrief.

Er is het project om het genderbewustzijn te laten doorwerken op de groep van nieuwe Vlamingen en Brusselaars (OD 13.1, 13.2 en 13.3). Hierbij wordt gefocust op bewustwording van de doelgroep en niet op het bevorderen van gelijke kansen op de arbeidsmarkt. Dat heeft te maken met de bevoegdheden van minister Bourgeois, die verantwoordelijk is voor Inburgering en Integratie en met de bevoegdheden van minister Muylers. Ze vindt dat een nauwere samenwerking op dit vlak noodzakelijk is. De participatiegraad van autochtone Vlaamse vrouwen op de arbeidsmarkt bedraagt zestig procent, die van allochtone vrouwen slechts dertig procent. Dat blijkt uit het Jaarboek Armoede en Sociale Uitsluiting. Het potentieel van deze vrouwen wordt dus niet benut. Ook dat vindt ze niet terug in de beleidsbrief van de minister. Welke maatregelen wil de minister nemen op dit vlak? Ook aan minister Bourgeois heeft ze gevraagd om dit op te nemen in zijn beleidsmaatregelen.

In 2011 heeft de minister gesprekken georganiseerd rond de problematiek van levensbeschouwelijke symbolen in het onderwijs (SD 14). Ook nieuwe Vlamingen en Brusselaars werden daarbij gehoord. Wie waren die mensen? Zullen die gesprekken een neerslag vinden in een rapport? Zo ja, wanneer kan dat rapport besproken worden in de commissie?

In OD 17.4 gaat het over de Midden- en Oost-Europese migranten. Voor de drie grote steden werd er een actieplan opgesteld. Er zou worden gewerkt met 'stewards' om die groepen bepaalde regels aan te leren. Over het algemeen gaat men ervan uit dat men die mensen moet aanpakken omdat ze onze regelgeving niet naleven. Deze groep heeft echter ook te maken met grote discriminatie. Ze vraagt zich af hoe men de vooroordelen en de discriminatie waarmee deze groep te maken heeft, wil aanpakken. Ze suggereert in dit verband dat de minister zou samenwerken met minister Bourgeois.

2.4. Tussenkoms van mevrouw Cindy Franssen

Mevrouw *Cindy Franssen* merkt op dat zij een heel andere visie heeft op het gelijkekansenbeleid dan de minister. Dat was de vorige jaren al gebleken uit haar tussenkomsten.

In de beleidsbrief worden heel wat subsidiepakketten uitgedeeld. Men kan natuurlijk moeilijk bewijzen dat het zou gaan om slecht besteed geld. Effectonderzoek zou immers meer kosten.

In tegenstelling tot de vorige sprekers staat ze niet zo positief tegenover de OCM. De minister wil zijn collega's prikkelen. Intussen zijn we echter halverwege de regeerperiode. Eigenlijk had men nu al bezig kunnen zijn met monitoring, evaluatie en bijsturing.

CD&V vraagt telkens dat men het specifieke gelijkheidsbeleid tussen vrouwen en mannen niet zou laten ondersneeuwen in een benadering die gericht is op subdoelgroepen. Toch gebeurt dit telkens opnieuw. Ze vindt dat er in de beleidsbrief zeer weinig aandacht is voor gelijkheid van kansen tussen mannen en vrouwen.

Wat moet men zich precies voorstellen bij de aanpassingen aan de VLIOM-databank?

Ze betreurt dat de financiering van de vzw Gynaika wordt stopgezet in 2013. Deze organisatie besteedt aandacht aan gender in de artistieke wereld. Ze vraagt zich af wat er precies bedoeld wordt met de doorlichting van het gendermiddenveld. Ze hoopt dat die doorlichting ertoe zal leiden dat het genderbeleid in de toekomst iets meer aandacht krijgt. Ze vraagt dat de minister het parlement beter zou informeren over het genderklikplan. Binnen welk kader wil de minister zorgen voor een projectfinanciering voor initiatieven van het middenveld?

In de vorige regeerperiode 2004-2009 werden er al resoluties gestemd om de loonkloof en de loopbaankloof te dichten. Ze wil weten hoe snel de minister daar werk wil van maken. De regeerperiode is immers al halfweg. In het voorjaar van 2012 verwacht de minister gedetailleerde adviezen van de SERV en de Vlor in het kader van de voorbereiding van een Vlaams actieplan ter bestrijding van de loopbaankloof tussen mannen en vrouwen. Aan dit tempo zal er pas tegen het einde van de regeerperiode een actieplan zijn.

2.5. *Tussenkomen van mevrouw Gerda Van Steenberge*

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* neemt al twaalf jaar deel aan de bespreking van deze beleidsbrief. In tegenstelling tot haar collega's ziet ze weinig vernieuwende elementen. De vragen die vandaag aan bod kwamen, worden al jaren gesteld. Het genderklikplan en de notariële akte staan ook vermeld in de beleidsbrief 2011. Door het gebrek aan vernieuwing, heeft ze ook geen inspiratie gevonden om bijkomende vragen te stellen. Het gaat natuurlijk om een werk op lange termijn. Dat er weinig vernieuwing is, blijkt ook uit de begroting. Alleen de structurele financiering van 25.000 euro per jaar voor de Belgian Pride is een nieuw element (SD 9).

Aanvankelijk was ze een voorstander van de OCM. Men zou inderdaad moeten nagaan in hoeverre de andere ministers dit beleid implementeren. Vorig jaar heeft mevrouw Franssen de bespreking van die actieplannen gevraagd. De minister heeft toen geantwoord dat zulks eigenlijk per beleidsdomein zou moeten gebeuren. In het afgelopen jaar heeft geen enkel parlementslid echter om een bespreking van die plannen gevraagd. Misschien zou er dus ook voor de parlementsliden met een puntensysteem moeten worden gewerkt. Op de duur staat het bespreken van de beleidsbrief gelijk aan het lopen van rondjes in een piste. Het wordt een ontgoochelende zaak. Het lijstje waarover mevrouw Vermeiren het had, is al tien jaar niet meer dan een lijstje.

Een nieuw element dat in de beleidsbrief had moeten staan, is het ontwikkelen van een Vlaams Gelijkekansencentrum. Als er geen beslissing is in 2012, zou de minister daartoe de nodige stappen zetten (OD 17.2). Het geld moet uit de algemene middelen komen, maar dat moet toch ergens worden vastgelegd. In de begroting vindt ze dat niet terug. Ze wil weten hoe die financiering moet worden gerealiseerd. Vorig jaar heeft de minister trouwens nog gezegd dat hij geen voorstander is van een Vlaams Gelijkekansencentrum omdat dat heel veel geld zou kosten.

De minister wil de subsidiëring van verschillende organisaties herbekijken. Hij begint met de vzw Gynaika, die stilaan minder budget krijgt. Vorig jaar was er namelijk al een ver-

minderung van 128.000 naar 122.000 euro. De enige nieuwe subsidiering is die voor de Belgian Pride.

Het thema handicap kwam in de vorige beleidsbrief ook afzonderlijk aan bod. Ze heeft haar nota's van vorig jaar over de bespreking van de beleidsbrief erbij gehaald, en alle opmerkingen en vragen van vorig jaar blijken dit jaar opnieuw aan bod te komen. Er zit niets extra in de beleidsbrief van dit jaar. Dat vindt ze ontgoochelend.

2.6. Tussenkost van mevrouw Khadija Zamouri

Mevrouw *Khadija Zamouri* sluit zich aan bij de opmerking van mevrouw Deckx dat de holebithematiek structureel aan bod moet komen in het onderwijs. Voor mensen uit een traditioneel milieu is de school de plaats bij uitstek waar men hierover de nodige informatie kan oppikken. Deze thema's moeten aan bod komen binnen de algemene vakken. Men mag dit niet beperken tot levensbeschouwelijke vakken zoals moraal of godsdienst. Dat is de enige manier om de maatschappij wat verdraagzamer te maken. Het is niet de bedoeling om hierover afzonderlijke projecten op te zetten. Leerkrachten moeten dit thema gewoon bespreken als het te pas komt. Men mag de aandacht echter niet beperken tot het secundair onderwijs. Kinderen zijn bezig met die identiteitsvorming vanaf het vierde of het vijfde leerjaar. Er moet ook bijzondere aandacht worden besteed aan holebi's van allochtone origine. Zij durven immers minder voor hun geartheid uit te komen dan de autochtone holebi's.

Ze gaat nog in op de situatie van vrouwen binnen een partnerrelatie, die niet buitenshuis werken. Als deze vrouwen opnieuw op de arbeidsmarkt komen, dan is er ook flexibiliteit nodig binnen de kinderopvang.

2.7. Tussenkost van mevrouw Ann Brusseel

Mevrouw *Ann Brusseel* wil graag een overzicht van het totale budget dat de Vlaamse Regering besteedt aan Gelijke Kansen. Nagenoeg alle ministers zouden immers aandacht moeten besteden aan dit thema. Welke beleidsdomeinen besteden het grootste budget aan het gelijkemansbeleid? Minister *Pascal Smet* antwoordt dat een dergelijk overzicht niet bestaat. Hij suggereert dat mevrouw Brusseel zich hierover schriftelijk zou bevragen bij de verschillende functioneel bevoegde ministers.

Mevrouw *Ann Brusseel* vervolgt dat er voor heel wat onderdelen van het gelijkemansbeleid een ernstige vertraging vast te stellen valt. Ze wil weten of er al een extra medewerker werd aangetrokken voor het onderdeel handicap.

Inzake OD 1.1 merkt ze op dat de nieuwe ambtelijke Commissie Gelijke Kansen in maart 2011 met enkele maanden vertraging werd samengesteld. Het is de bedoeling dat alle Vlaamse ministers een masterplan gelijke kansen opstellen, in nauw overleg met het middenveld.

In de beleidsbrief 2010-2011 voorzag de minister dat het voorstel van OCM-doelstellingskader voor de nieuwe thema's handicap en toegankelijkheid van informatie in december 2010 aan de Vlaamse Regering zou worden voorgelegd. De actieplannen zouden in de eerste helft van 2011 klaar zijn. Nu wordt deze timing voor het thema handicap verschoven naar het najaar 2011. Daarna moeten de actieplannen nog worden opgesteld. Pas na de goedkeuring van het OCM-doelstellingskader van Ernst & Young zullen de gelijkemansindicatoren worden opgesteld voor het thema handicap en kan er een nulmeting worden uitgevoerd. Is het nog steeds de bedoeling om beleids- en kernindicatoren uit te werken voor het thema handicap vóór de definitieve goedkeuring van het geïntegreerde actieplan inzake handicap? Daarbij verwijst ze naar het antwoord van de minister op haar schriftelijke vraag nr. 495 van 1 juli 2011.

Het proces rond de ontwikkeling van het OCM-doelstellingenkader toegankelijkheid van informatie door Ernst & Young zou pas op gang komen na de opstart van de cyclus voor handicap. Zij wil weten welk tijdsplan de minister wil volgen. In zijn antwoord op haar schriftelijke vraag nr. 396 van 6 mei 2011 had de minister gezegd dat de resultaten van de nulmeting voor gender eind mei 2011 klaar zouden zijn. Ze wil weten of deze deadline werd gehaald. Zullen de resultaten van de nulmeting dit najaar nog bekendgemaakt worden?

OD 2.1 is het creëren van genderbewustzijn bij de Vlaming. In oktober 2011 werd er een campagne gelanceerd rond een genderklikontwerpwedstrijd bij hogescholen met een opleiding grafisch ontwerp of beeldende vormgeving. Wanneer is de genderklikwebsite van start gegaan? Hoeveel bezoekers hebben zich al aangemeld op deze website?

Mevrouw Brussee is van oordeel dat het Mepdecreet tot op zekere hoogte dode letter blijft (OD 3.2). Ondanks de decretaal ingeschreven evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in advies- en bestuursraden van de Vlaamse overheid, zijn nog steeds niet alle organen die ressorteren onder het Mepdecreet evenwichtig samengesteld. Uit het antwoord op haar schriftelijke vraag 535 van 2 augustus 2011 over dit onderwerp bleek dat de diensten van de minister in het voorjaar voor minder dan 75 procent van de Meporganen over de nodige gegevens beschikte om een algemene stand van zaken te kunnen geven over de opvolging van het Mepdecreet. Werden alle noodzakelijke aanvullingen en verbeteringen intussen aan de VLIOM-databank doorgegeven? Kon er een nulmeting worden uitgevoerd? Werd er rekening gehouden met de aandachtspunten die door andere beleidsdomeinen werden ervaren bij het updaten van de gegevens in de VLIOM-databank?

Het Meprapport werd eerst aangekondigd voor het voorjaar van 2011. Deze deadline werd echter verschoven naar het najaar. Is dat rapport inmiddels klaar? Hoe zit het met de timing? Wat zijn de belangrijkste bevindingen en aanbevelingen? Op 27 oktober 2011 was er een vergadering gepland van de ambtelijke Commissie Gelijke Kansen over de implementatie van het Mepdecreet. Wat zijn de resterende knelpunten? Welke initiatieven worden er genomen om monitoring en implementatie te optimaliseren? Is er een tijdsplan afgesproken? In het kader van de evenwichtige vertegenwoordiging wil de minister een bestand laten aanleggen van potentiële bestuurders. Hij wil dat doen in overleg met de organisaties die zich toeleggen op het samenbrengen en opleiden van vrouwelijke kandidaat-bestuurders. Dat is positief. Deze evolutie gaat echter te traag. De komende maanden zal ze dit blijven opvolgen.

Zij wil weten of de voorstudie van professor Sels over de loopbaankloof werd afgerond en of de adviesvragen werden overgemaakt aan de SERV en de Vlor (OD 3.3). Wanneer zullen die adviezen klaar zijn? De minister wil aandacht blijven schenken aan de problematiek van vrouwen met een partner die niet of deeltijds werken. Het is de bedoeling deze vrouwen te informeren. Er zouden ook bruikbare clausules worden opgesteld voor compensatieregelingen – voor het geval de relatie wordt beëindigd – voor loopbaanbeslissingen gemaakt in het kader van de combinatie van arbeid en gezin. Deze clausules zijn bestemd voor notarissen, advocaten en centra algemeen welzijnswerk. Dit laatste lijkt haar verregaand. Deze clausules hadden al klaar moeten zijn. Zijn er intussen extra moeilijkheden gerezen?

Er zouden ook acties worden gevoerd om de genderkloof tussen mannen en vrouwen in het opnemen van ouderschapsverlof te verkleinen (OD 4.1). Dit thema komt elk jaar terug in de beleidsbrief. De brochure 'Vaders- en ouderschapsverlof' zal worden geëvalueerd.

Werkgevers zullen worden gesensibiliseerd om de mogelijkheden van combinatie tussen arbeid en gezin van hun werknemers, inzonderheid vaders te vergemakkelijken (OD 4.2). Ze wil weten wat de stand van zaken is.

Wanneer wordt de Girls' Day dit schooljaar georganiseerd (OD 3.3)? Op de website staat dat immers niet vermeld. Heeft de minister een zicht op de resultaten van de vorige Girls' Days?

De beleidsbrieven zijn gebaseerd op de strategische en operationele doelstellingen. Dat heeft het nadeel dat er weinig vernieuwende accenten kunnen worden gelegd. De beleidsbrief bevat elk jaar dezelfde punten. Zeker inzake het genderbeleid zijn de vorderingen niet meteen merkbaar. Het thema gelijke behandeling van mannen en vrouwen komt niet aan bod in deze beleidsbrief. Bedrijven zouden nochtans meer gesensibiliseerd moeten worden dat het samenstellen van gemengde teams lonend is voor hun bedrijf. De beleidsbrief zet nog altijd niet in op het ondersteunen en faciliteren van het vrouwelijk ondernemerschap. Er is wel een operationele doelstelling onder de bevoegdheid van economie, binnen de OCM. Ze vraagt dat de minister daarvoor extra inspanningen zou leveren.

Het gelijkekansenbeleid inzake handicap wordt ondersteund door het middenveld (OD 6.2). Er loopt een subsidieproject rond de versterking van de gebruikersparticipatie voor personen met een handicap. Mevrouw Brusseele wil weten wat de looptijd is van dit project.

De beleidsbrief verwijst naar drie onderzoeksopdrachten rond handicap, namelijk rond beleidsparticipatie van personen met een verstandelijke beperking, rond de ontwikkeling van indicatoren ter monitoring van het handicapbeleid en rond de doorwerking in de Belgische rechtsorde van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap (OD 6.3). Ze wil weten wat de belangrijkste resultaten zijn van die drie studies. In welke mate is het internationaal verdrag al geïntegreerd in de Vlaamse beleidsdomeinen?

OD 8.8 is het voorkomen en bestrijden van het geweld tegen holebi's. Ze wil weten of de minister op dat vlak nog concrete aanbevelingen of plannen heeft.

Ze zou ook wat meer zicht willen hebben op de timing van de toegankelijkheidsverordening die zal worden geëvalueerd in 2012 (OD 11.1). Inzake toegankelijkheid is er een projectwedstrijd Universal Design (OD 11.3). Hierover wil ze wat meer informatie.

De vernieuwde databank Toegankelijk Vlaanderen is ook een monitoringsinstrument voor het toegankelijkheidsbeleid (OD 11.5). Normalerwijs moest die begin 2011 operationeel zijn, maar dat is niet gelukt. Wat zijn de resultaten van de eerste toegankelijkheidsonderzoeken? Ze vindt het belangrijk dat de financiering en de werking van Intro worden gecontinueerd (OD 11.6).

De toegang tot publieke plaatsen van personen met een handicap met een assistentiehond zou niet langer geregeld worden via een uitvoeringsbesluit op het Gelijkekansen decreet. Het decreet van 20 maart 2009 houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond zou worden aangepast zodat de politie bevoegd wordt voor het vaststellen van inbreuken op het toegangsrecht en voor het uitschrijven van strafrechtelijke geldboetes. Is er hierover een afspraak gemaakt met minister Vandeurzen? Zo ja, wanneer zal het decreet worden aangepast en wanneer zal er werk worden gemaakt van de uitvoeringsbesluiten?

OD 12.1 is dat het wereldwijde web integraal toegankelijk wordt. Het aandeel van de Vlaamse overheidswebsites met AnySurferlabel steeg van 5,2 percent in 2006 naar 21,5 percent in juli 2011. Er is dus nog werk aan de winkel om de doelstelling te realiseren. Het is wel positief dat dit thema aan bod komt binnen de jaarlijkse rapportage over de gelijkekansen- en diversiteitsplannen.

Ze is blij dat de expertendatabank zal worden uitgebreid met ervaringsdeskundigen inzake armoede (OD 16.1). Ze wil weten tegen wanneer die uitbreiding zou worden gerealiseerd.

Haar fractie is gekant tegen de oprichting van een Vlaams centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (OD 17.2). Ze hoopt dat er voor juli 2012 een interfederaal centrum kan worden gerealiseerd, ter uitvoering van de EU-richtlijn en van artikel 40 van het Gelijkekansendecreet. Haar fractie is geen voorstander van extra structuren die geld kosten en die niet meteen veel opleveren. Het is ook niet zeker dat een nieuwe instantie niet dezelfde gebreken zal hebben als de vorige. Het oprichten van verschillende centra zou de zaken te ingewikkeld maken voor de burger.

Niet elk lid van de Vlaamse Regering pakt discriminatie even sterk aan. Ze hoopt dat minister Smet voor deze materie de nodige aandacht zal vragen.

2.8. Tussenkost van de heer Boudewijn Bouckaert

De heer *Boudewijn Bouckaert*, voorzitter, heeft begrip voor het feit dat de thema's van de beleidsbrief ieder jaar terugkeren. Het gaat immers om probleemsituaties die nooit volledig opgelost kunnen worden. Indien men dat vaste stramien wil vermijden, dan moet men de techniek van de beleidsbrieven herzien.

Hij vindt het goed dat er clausules zullen worden opgesteld die opgenomen kunnen worden in huwelijkscontracten en in samenlevingsovereenkomsten. Hij hoopt dat de commissie hiervan op de hoogte wordt gehouden.

De subsidiëring van de Belgian Pride is de belangrijkste budgettaire vernieuwing in de begroting. De heer Bouckaert betwijfelt of dat tot de kerntaken van de overheid behoort. Als dat toch moet worden gestimuleerd, dan zou hij de voorkeur geven aan een 'tax shelter'. De Vlaamse overheid staat voor moeilijke budgettaire jaren. Het kerntakendebat moet opnieuw opgenomen worden. Hij pleit voor overheidsinvesteringen en voor minder transfers.

Hij hoopt dat de interfederalisering van het CGKR niet lukt en dat er een Vlaams onafhankelijk orgaan, een Vlaams Centrum voor Gelijke Kansen kan worden opgericht (OD 17.2). In tegenstelling tot mevrouw Brusseelel meent hij dat men kan leren uit de fouten van het CGKR. Eventuele problemen van toegankelijkheid kunnen worden opgelost met een goede website.

De weergave van de budgettaire weerslag van de diverse beleidsmaatregelen is volgens hem verwarrend. Soms gaat het om de budgettaire weerslag op de begrotingen van 2010, 2011 en 2012, zonder dat het onderlinge verband wordt aangegeven. Daardoor ontstaat de indruk dat er geen sprake is van een continu beleid.

Moet het promoten van gelijkheid inzake seksuele geaardheid naar allochtonen geen deel uitmaken van het overkoepelende Vlaamse inburgeringsbeleid? Hoe zijn de bevoegdheden en de middelen inzake gelijke kansen verdeeld tussen het lokale, het provinciale en het Vlaamse niveau? Waarom kan men niet alle studieopdrachten, alle expertiseverzameling en zelfs de organisatie van een mensenrechtenconferentie toekennen aan het Steunpunt Gelijkekansenbeleid (SD 9)?

Voor een aantal operationele doelstellingen – voor OD 2.1, OD 8.5, OD 8.6, OD 8.8, OD 11.1, OD 13.3 en OD 13.4 – zijn de uitgavenramingen nog niet bekend. Alleen de mogelijkheid om uitgaven te doen wordt vrijgehouden. Hij vraagt zich af of het een teken is van goed bestuur.

De subsidiëring van het toegankelijkheidsmiddenveld (OD 11.6) voor 888.750 euro vormt de tweede grootste uitgavenpost. Dat is ongeveer hetzelfde bedrag als vorig jaar. Hij wil weten of de organisaties die daarbij betrokken zijn hun doelstellingen hebben bereikt. Hoe wordt dat gemeten?

De grootste uitgavenpost, goed voor 1.832.000 euro, is het gelijkekansenmiddenveld dat aan bod komt in OD 15.1. Na indexatie is dat hetzelfde bedrag als vorig jaar. Ook hier wil hij weten of deze organisaties hun doelstellingen hebben bereikt en hoe dat gemeten wordt?

De uitbouw van meldpunten (OD 17.1) kost 576.000 euro, aan te rekenen op de begroting van 2011. Wordt dit bedrag ook ingeschreven op de begroting van 2012?

De Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen besprak het verslag van het Rekenhof over het onderzoek van de subsidiestromen van de Cel Gelijke Kansen in Vlaanderen (*Parl. St. VI. Parl. 2010-11, nr. 37-C/1 en 2*). Het Rekenhof doet een aantal aanbevelingen, onder meer over de nominatimsubsidies. De verbintenissen die de werking bepalen, moeten beter worden geconcretiseerd. De klemtonen moeten op het resultaat liggen en niet op de inspanningsverbintenissen. Aan het niet-halen van doelresultaten bij een resultaatsverbintenis zouden gevolgen moeten vastzitten. Dat geldt ook voor de gesubsidieerde tussenpersonen. De term middenveld moet opnieuw overwogen worden, al dan niet binnen een decretaal kader, om mogelijke manipulaties tegen te gaan. Meetindicatoren en normen moeten aansluiten bij de verbintenis. Een overeenstemmende structuur van jaarverslagen en jaarplannen zou de controle moeten vergemakkelijken. Hij wil weten of de minister rekening heeft gehouden met die opmerkingen van het Rekenhof.

3. Bespreking – antwoorden van de minister

3.1. Algemeen

Minister *Pascal Smet* beseft dat de huidige beleidsbrief lijkt op die van vorig jaar. Dat heeft te maken met de continuïteit van het beleid. De begroting voor het gelijkekansenbeleid is goed voor 4,8 miljoen euro. Het gaat dus om een kleine begroting. Voor dit beleidsdomein zijn een tiental ambtenaren aan het werk, en bovendien is er het voorbije jaar ook enig personeelsverloop geweest. Bovendien is ook de aanwerving van de extra beleidsmedewerker voor handicap verlaat, doordat in eerste instantie deze vacature als een statutaire betrekking werd opengesteld – waarop zich geen geschikte kandidaten hebben aangediend – waarna pas een nieuwe contractuele procedure kon worden opgestart.

Als men moet werken met een kleine ploeg en een kleine begroting, dan kan er af en toe wel wat vertraging optreden. Die vertraging mag men niet overdrijven. In deze regeerperiode staat men al verder dan men ooit geraakt is met regeringen met Open Vld. Het gelijkekansenbeleid is een ‘ongoing proces’. Er wordt vooruitgang geboekt, wat in het verleden niet evident bleek te zijn.

Het middenveld wordt doorgelicht. De resultaten van die doorlichting zullen onder andere worden gebruikt om te onderzoeken in welke richting de objectivering verder kan worden uitgebouwd, zoals het Rekenhof heeft gevraagd. De opdracht voor dat onderzoek is uitgeschreven. Het zal dus wellicht nog een jaar duren eer de resultaten bekend zijn. Via de jaarplannen, verbintenissen en jaarverslagen wordt de subsidiëring van de organisaties opgevolgd. Dat zal in de toekomst verder worden geobjectiveerd.

3.2. SD 1 Alle Vlaamse beleidsdomeinen integreren een gelijkekansenperspectief in hun werking

Eind 2012 zullen de prestaties van de verschillende ministers inzake het gelijkekansenbeleid worden besproken binnen de Vlaamse Regering. Men kan verschillende mogelijkheden bedenken om dat te visualiseren.

De Europese Commissie heeft de Vlaamse open coördinatiemethode voor Gelijke Kansen bestempeld als een ‘good practice’. We hoeven dus niet zo negatief te zijn. Een duidelijk oordeel zal pas mogelijk zijn als de evaluatie beschikbaar is.

De minister beaamt de opmerking van mevrouw Brusseel dat de samenstelling van de nieuwe ambtelijke commissie wat langer heeft geduurd dan gepland. Dat heeft echter geen enkele invloed gehad op de werking van de commissie.

Het doorbreken van de rol van man en vrouw houdt verband met fundamentele processen in de samenleving. Dat vergt tijd. Als er al stappen worden gezet om hier wat meer spoed achter te zetten, dan is Open Vld eerder een remmende factor.

De indicatoren voor handicap zijn gelijklopend met het doelstellingenkader. Er is ook een nulmeting op voorzien.

De indicatoren voor gender werden reeds ontwikkeld. Hij is bereid om die indicatoren te bezorgen.

Ook is er voor de genderindicatoren een nulmeting geweest. In de toekomst zal het dus mogelijk zijn om evoluties te meten. De éénmeting is een opdracht van het nieuwe Steunpunt Gelijkekansenbeleid.

3.3. SD 2 *De Vlaamse samenleving streeft naar een maatschappij waarin gendermechanismen niet langer voor ongelijke kansen en ongelijkheid zorgen*

Inzake het genderbeleid zal de minister het nooit eens raken met mevrouw Franssen. Hij verkiest de term genderbeleid omdat die het probleem aan de wortels aanpakt. Het genderklikplan groeit gestaag en wordt tegelijk geïmplementeerd. Het gaat hier om een initiatief dat zich over de volledige legislatuur uitstrekt. De ontwerpwedstrijd werd gelanceerd. Op de briefing waren negentig studenten aanwezig. De website www.genderklik.be bestaat. Er lopen projecten in het middenveld.

3.4. SD 3 *Mannen en vrouwen participeren evenwichtig aan het maatschappelijk leven*

De minister zal de gegevens over de vorige Girls' Day opvragen bij Agoria. Hij zal ingaan op de suggestie van mevrouw Vermeiren om de RoSa-website opnieuw te promoten.

Het opstellen van de (notariële) clausules neemt inderdaad nogal wat tijd in beslag. Deze clausules moeten immers heel goed in elkaar zitten. De Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat steunt dit initiatief. Dat is een garantie dat deze clausules ook zullen worden gebruikt in de praktijk. Het is de bedoeling dat notarissen hun cliënten actief zullen stimuleren om dergelijke clausules te gebruiken. Die clausules zullen ten vroegste eind 2012 of begin 2013 klaar zijn.

De duurzaamheidstoets moet gebeuren in samenwerking met de andere departementen. Daarvoor is geen geld nodig. Het is echter geen eenvoudige zaak. Dat is de reden waarom de oefening nog niet rond is.

Op de vragen van mevrouw Franssen over de bestrijding van de loopbaankloof antwoordt hij dat minister Muylers een duidelijk engagement heeft genomen om daaraan te werken. Professor Sels kreeg de opdracht om kwaliteitsvolle adviesaanvragen uit te schrijven voor de Vlor en de SERV. Hij heeft die adviesaanvragen ontvangen op 17 oktober 2011. Nu moeten de SERV en de Vlor standpunten innemen. Die zullen de basis vormen voor de verdere samenwerking met onder andere de VDAB en met minister Muylers. Hij hoopt dat er op het einde van de regeerperiode een duidelijk en realistisch plan is. Een probleem van decennia kan echter niet in een jaar worden opgelost.

De Mep rapportering zal de komende weken op de agenda van de Vlaamse Regering staan. Nadien zal het rapport worden overgemaakt aan de commissieleden.

3.5. SD 4 Mannen en vrouwen aanzetten tot een evenwichtige participatie aan huishoud- en zorgtaken

Samen met minister Vandeurzen heeft de minister gezorgd voor een goede brochure over het ouderschapsverlof. Die brochure wordt verspreid door Kind en Gezin. Er werden 70.000 exemplaren verspreid. Volgend jaar zullen er opnieuw 70.000 exemplaren worden verspreid.

3.6. SD 8 Het verhogen van het welbevinden van holebi's en transgenders

Het is de bedoeling om de problematiek van het holebigeweld aan te pakken via het onderwijs. Eigenlijk is het de bedoeling om de genderproblematiek in zijn geheel aan te pakken. De minister wil daar zijn tijd voor nemen. Het is immers de bedoeling om de zaken grondig aan te pakken. Dit moet zeker worden aangepakt in het secundair onderwijs, maar best ook al in het basisonderwijs.

De Roze Belweek had een dubbel doel. Vooreerst was het de bedoeling het thema bespreekbaar te maken. Hiervoor werden vele kanalen benut. Dat is goed gelukt. Een tweede doelstelling was om na te gaan of er een probleem is bij oudere holebi's. Er waren zestig reacties. Dat is niet zo veel, maar het bevestigt wel de indruk dat de eenzaamheid een probleem is en dat er nood is aan ontmoetingsmogelijkheden met gelijkgezinden. Nu moet onderzocht worden wat daaraan kan worden gedaan, samen met het beleidsdomein Welzijn. Deze campagne heeft heel wat geld gekost, maar het is tegelijkertijd ook een sensibiliseringsactie geweest. Nu kan men aan de slag met de resultaten. Deze campagne hoeft niet ieder jaar herhaald te worden. Mevrouw *Gerda Van Steenberge* stelt dat eenzaamheid voor alle oudere mensen een probleem vormt. Zij meent dat er eens een belweek mag worden opgestart voor 'de oudere'. Minister *Pascal Smet* zegt dat hij aan minister Vandeurzen zal suggereren om een Grije Belweek te organiseren.

3.7. SD 9 De beeldvorming van holebi's en transgenders is niet-stereotyperend en heeft aandacht voor de diversiteit binnen de holebi- en transgendersgemeenschap

De minister is blij met de steun voor zijn beleid inzake de Belgian Pride. Hij stelt vast dat de heer Bouckaert daar vragen bij heeft. Er is een duidelijk engagement van de andere overheden om extra geld te geven. Over enkele weken wordt hierover opnieuw vergaderd. Op vraag van mevrouw *Khadija Zamouri* antwoordt minister *Pascal Smet* dat er een subsidiëring van 25.000 euro voorzien is voor de Belgian Pride. Deze organisatie beschikt over een totaal budget van 120.000 euro. Dit evenement is aan het evolueren naar een feest van de diversiteit.

3.8. SD 11 De publieke ruimte wordt voor iedereen integraal toegankelijk

De minister is het eens met de opmerkingen over de vzw Intro. Als minister van Gelijke Kansen betaalt hij de basiswerking van de vzw. Hij heeft de betrokken minister-collega's aangeschreven maar nog geen antwoord ontvangen. Hij zal een herinneringsbrief sturen.

De regeling voor assistentiehonden zal niet gebeuren via het Gelijkekansendecreet. Ook zullen de meldpunten niet optreden als controlerende instanties. Na overleg met minister Vandeurzen zal het bestaande decreet houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond worden aangepast in die zin dat de geëigende controle- en sanctiemechanismen kunnen worden ingeroepen.

3.9. SD 12 Mondelinge, schriftelijke, audiovisuele of digitale publieke informatie wordt voor iedereen leesbaar en verstaanbaar

Met de term het Vlaamse web wordt verwezen naar alle websites die vanuit de Vlaamse overheid en vanuit bedrijven in Vlaanderen worden opgestart. Het gaat dus niet alleen om sites van de overheid.

Inzake de toegankelijkheid van informatie moet een nieuwe aanwerving gebeuren. Hij stipt aan dat de toegankelijkheid van websites van de Vlaamse overheid eigenlijk een bevoegdheid is van minister Bourgeois.

3.10. SD 13 *Het bestrijden van specifieke problemen die zich voordoen wanneer gender-mechanismen en achterstellingsmechanismen op basis van etniciteit elkaar kruisen*

De minister is het eens met de opmerking van de heer Bouckaert dat er binnen de inburgering voor nieuwkomers ook aandacht moet worden besteed aan de holebithematiek. Voor de allochtonen die al langer in ons land verblijven moeten er stappen worden gezet via het onderwijs en via het gelijkekansenbeleid. Het gelijkekansenbeleid geeft slechts een kleine subsidiëring aan de provincies. Het gaat om 75.000 euro voor alle provincies samen.

Op vraag van mevrouw *Khadija Zamouri* verduidelijkt minister *Pascal Smet* nog dat de holebithematiek voor de nieuwkomers aan bod moet komen bij de inburgering.

3.11. SD 15 *Het gelijkekansenbeleid komt tot stand in samenwerking met verschillende partners en in een multilevelsetting*

Gynaika was vooral een culturele organisatie geworden die zich weliswaar voornamelijk richtte op vrouwelijke kunstenaars. Door een heroriëntering van de werking van Gynaika zal de subsidiëring vanuit het gelijkekansenbeleid niet langer nodig zijn.

De publicatie van de studie over de doorwerking van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap in de Belgische rechtsorde is in voorbereiding. Uit de studie over de participatie van mensen met een handicap aan beleids- en adviesorganen blijkt dat er nog extra inspanningen nodig zijn. Daarom werd er een vervolgetraject opgestart met de sector.

3.12. SD 16 *De beeldvorming van vrouwen en mannen, van allochtonen en autochtonen, van mensen met en van mensen zonder functiebeperking, van holebi's en hetero's in de media is genuanceerd en niet-stereotyperend.*

In de beheersovereenkomst met de VRT werd er aandacht geschonken aan de beeldvorming over personen met een handicap.

3.13. SD 17 *Feitelijke discriminaties worden bestreden*

In de begroting 2012 zal er uiteraard ook geld worden uitgetrokken voor de meldpunten. Op de aanbeveling van het Rekenhof zal worden ingegaan als de doorlichting beschikbaar is.

De komende weken en maanden zal duidelijk worden hoe het dossier van de interfederalisering van het CGKR zal evolueren. Er loopt nog een juridische studie die tegen het einde van 2011 moet worden afgerond. Die studie omvat onder meer een internationale vergelijking. Ze moet suggesties geven voor de aanpak. Het gaat onder meer over de vraag hoe de onafhankelijkheid moet worden ingevuld.

De minister veronderstelt dat hij hiermee op alle vragen geantwoord heeft. Als een of andere vraag hem ontglipt is, kan die misschien best schriftelijk worden gesteld.

Boudewijn BOUCKAERT,
voorzitter

Paul DELVA
Kathleen DECKX,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

CGKR	Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding
DAR	Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid
OCM	open coördinatiemethode
RoSa	Rol en Samenleving
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
VLIOM-databank	Databank 'Vlaame instellingen, organen en mandaten'
Vlor	Vlaamse Onderwijsraad
VN	Verenigde Naties